

Devrim, benim!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 21 Ekim 2018 09:55 -

“Nikaragua, özelleştirilmiş devrim” kitabını neredeyse bitirdim. Bir arkadaş kitabı çevirmeyi düşündüğü için ayrıntılı tanıtım yapmayıp, başlığın anlamıyla kitabın özellikle öğretici yanı üzerinde duracağım.

Kitabın başında Napoleon’un “öyle demedi ama öyle yaptı” belirlemesi yer alır, hemen üzerinde de Daniel Ortega’nın söylemediği ama yaptığı sözü: Devrim, benim!

Konuyla ilgili önceki yazıda da belirtmiştim; Nikaragua devriminin özelleştirilmesi, başka bir deyişle Ortogonalştırılması “iktidar örgütü bozdu” ya da “önderlik ihanet etti” gibi ucuz çözümlerle açıklanamaz. Sürecin mekanizmasının anlaşılması gerekir.

Nikaragua yıllarca savaşmak zoruna kalan bir ülkeydi. Önce içerdeki Somoza diktatörlüğüne karşı, ardından da ABD’nin örgütlediği Kontralara karşı savaşıldı. Ağır kayıp verildi, ülke ekonomisi çöktü, UNESCO tarafından dünya çapında örnek gösterilen okuma-yazma kampanyası yarıda kaldı.

Yapmayı istemek bir şeydir, yapabilmek başka bir şeydir. Eski bir sözle “Latin Amerika Tanrı’ya çok uzak, ABD’ye yakındır”. Bölgede ikinci bir Küba istemeyen ABD devrimci iktidarı devirmek için elinden geleni yapacaktır.

Kitapta Nikaragua ile Türkiye arasında bağlantı kuran bir cümle bulunuyor. Kontraların örgütlenmesinde çalışan CIA elemanı daha önce Türkiye’de kontr gerillanın örgütlenmesini sağlamış.

Yaşanılan büyük zorluklar devrimin önceden istenilen yolda ilerlememesine, önemli tavizler vermesine yol açabilir. Bu arada ülke kültüründe yerleşmiş geleneklere kolayca geri dönülür. Nikaragua tarihi boyunca aile saltanatları tarafından yönetilmiştir. Somoza ailesi bunun sonuncusudur. Devlet başkanlığı Somozalarda kuşaktan kuşağa geçer.

Devrim, benim!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 21 Ekim 2018 09:55 -

Son Somoza'nın İngilizce seçim afişi şöyleydi: Somoza forever! (Sonsuza kadar Somoza)

Somoza ailesinin fertleri o yıllarda 3,5 milyon nüfusu olan Nikaragua'da bütün önemli yönetim organlarının başında bulunuyordu.

Somozaizm ile Ortegaizm aynı değil, uygulamaları da aynı değil ama arada yapı olarak önemli benzerlikler bulunuyor.

Ülkede yıllardan beri alışılmış, yerleşmiş kültürel yapıyla uğraşmak istemiyorsanız, o yapı devrimden sonra ülkeye göre değişen farklı yollardan ilerleyerek egemenliğini sürdürüyor. Nikaragua'da devleti ve ülkeyi ailenin yönetmesi gelenektir. Demokratik örgütler kuruluyor, bir dönem önemli etkinlik de gösteriyorlar ama yıllarca süren savaş daha fazla gelişmelerini engelliyor, parçalıyorlar.

Sandinist kadro da ayrışıyor ama bu kadronun hem askeri hem de politik olarak oldukça yetenekli insanlardan oluştuğunu belirtmek gerek.

Diğer orta ve Güney Amerika ülkelerinde olduğu gibi Nikaragua'da da kadın-erkek ilişkisi bizden çok farklı. Sandinistalarda kadın komutanlar var ama kadınların ayrı örgütlenmesi bulunmuyor. Komutan düzeyinde kadınlar olduğuna göre militan düzeyinde daha da fazladır. Ortega katıldığı bir banka soygunu nedeniyle yedi yıl hapisyanede kalıyor. Sandinist bir grup hapisyaneyi basıp Ortega'yı çıkarıyor. Grubun komutanı bir kadın, Ortega bu kadınla evleniyor, bir çocukları oluyor. Ortega daha sonra başka bir kadın komutanla yakınlaşıyor, ayrılıyorlar.

Bir şey olmuyor!

Kitapta 1980'li yıllarda Nikaragua ile dayanışmanın dünya çapında nasıl örgütlendiğini anlatan muhteşem örnekler de yer alıyor.